

Podatek u źródła od usług niematerialnych – ważna uchwała 7 sędziów NSA

Naczelny Sąd Administracyjny w składzie siedmiu sędziów, wydał 15 maja br. niekorzystny dla podatników wyrok dotyczący poboru podatku u źródła w Polsce od nabywanych zza granicy usług niematerialnych.

Problem dotyczy usług niematerialnych nabywanych przez polskich podatników od podmiotów zagranicznych. Skutkiem wyroku będzie brak możliwości obrony przed obowiązkiem zapłaty zaległego podatku u źródła (*ang. withholding tax, WHT*) od dokonywanych z tego tytułu wypłat, jeśli polski nabywca usługi nie posiada certyfikatu rezydencji odbiorcy wynagrodzenia. Dotychczas dostępna była duża ilość pozytywnych orzeczeń, na bazie których można było bronić się przed odpowiedzialnością płatnika za niepobrany podatek w oparciu o wskazanie, że usługa była fizycznie wykonywana poza Polską. Po najnowszej uchwale będzie to już znacznie trudniejsze.

Poniżej opisujemy pokrótce problem oraz działania, jakie powinni podjąć podatnicy w celu ochrony przed ryzykiem.

Jakich transakcji dotyczy sprawa?

W przypadku, gdy polska firma dokonuje wypłat na rzecz podatników mających siedzibę lub miejsce zamieszkania za granicą, które dotyczą usług doradczych, księgowych, prawnych, reklamowych, zarządzania i kontroli, przetwarzania danych, rekrutacji, gwarancji i poręczeń oraz innych o podobnym charakterze, ma ona obowiązek potrącić od wypłacanych należności kwotę podatku u źródła (WHT). Obowiązek poboru podatku, co do zasady, nie występuje w sytuacji, gdy wypłacający należności posiada certyfikat rezydencji swojego kontrahenta, a Polska posiada z krajem kontrahenta umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania.

Co wynikało z wcześniejszego orzecznictwa?

W przypadku, gdy podmiot zagraniczny świadczył na rzecz polskiego podatnika usługi niematerialne, to nawet w sytuacji, gdy usługę tę fizycznie wyświadczone za granicą (np. przez kancelarię prawną mającą siedzibę w innym kraju), organy podatkowe uznawały, że należy w takiej sytuacji uzyskać certyfikat rezydencji lub pobrać WHT. Wynika to z założenia, że źródło przychodów znajduje się na terenie Polski, gdyż wypłacającym należności jest polski podmiot, który jednocześnie w Polsce z efektów tych usług korzysta. Obowiązujące do 31 grudnia 2016 r. przepisy budziły jednak wątpliwości, a linia orzecznicza sądów administracyjnych była niejednolita. Część orzeczeń potwierdzała stanowisko fiskusa (m.in. NSA w wyroku z 5 lipca 2016 r., sygn. II FSK 333/15). Z drugiej strony ostatnio wydawano liczne pozytywne rozstrzygnięcia wskazujące, że sama wypłata należności na terenie Polski nie wystarczała dla uznania, że istnieje obowiązek poboru podatku u źródła. Istotnym dla powstania tego obowiązku jest bowiem miejsce, w którym położony jest składnik majątku generujący przychód (nieruchomość) lub w którym dokonano czynności generującej dochód. Natomiast wypłata należności w żadnej mierze nie jest czynnością generującą dochód (tak stwierdził m.in. NSA w wyroku z 7 lipca 2016 r., sygn. II FSK 554/16). W sytuacji, gdy wypłacająca wspomniane należności polska firma nie pobrała podatku u źródła, mogła bronić się przed zaległością podatkową powołując się na korzystne orzecznictwo.

Co w praktyce oznacza wyrok 7 sędziów?

Powyższy wyrok zapadł w sprawie, w której polska spółka nabywała usługi doradztwa prawnego świadczone zagranicą (przez zagraniczną kancelarię prawną). Efekty tych usług wykorzystywane były na terenie Polski. Osią sporu było to, czy polska spółka miała obowiązek poboru WHT od wypłacanych należności. NSA stanął na stanowisku, że dochód można uznać za uzyskany na terytorium RP, jeśli jest osiągnięty z działań podejmowanych na terenie RP, jak również z działań podejmowanych poza terytorium RP, ale na rzecz polskiego rezydenta. W takiej bowiem sytuacji źródłem przychodu jest polski rezydent. Natomiast bez znaczenia dla obowiązku pobrania WHT jest miejsce faktycznego wykonania usług. Tym samym NSA opowiedział się za negatywnym dla płatników podejściem, które w tym momencie przeważało. Oznacza to, że obrona przed odpowiedzialnością za niepobrany podatek będzie dla płatników bardzo utrudniona.

Jak powinni zareagować podatnicy?

Jeżeli przed 1 stycznia 2017 r. dokonywaliście Państwo wypłat wynagrodzeń za usługi niematerialne świadczone przez zagranicznych kontrahentów i nie pobraliście Państwo podatku u źródła pomimo braku posiadania certyfikatu rezydencji kontrahenta, istnieją dwa rozwiązania:

1. uzyskanie certyfikatu rezydencji, obejmującego swoim zakresem okres wypłaty wynagrodzenia,
2. obliczenie i zapłacenie na rachunek urzędu skarbowego należnego podatku wraz z odsetkami oraz złożenie deklaracji podatkowej wraz z czynnym żalem.

Brak działań w powyższym zakresie skutkuje narażeniem na powstanie w przyszłości zaległości podatkowej, a także ryzykiem pociągnięcia osób odpowiedzialnych na podstawie przepisów kodeksu karnego skarbowego (z czym w naszej praktyce spotkaliśmy się wielokrotnie w odniesieniu do podatku u źródła).

Mamy nadzieję, że powyższa informacja będzie pomocna. W razie jakichkolwiek pytań lub wątpliwości, zachęcamy do kontaktu.

Kontakt w KSP:

Magdalena Patryas
Partner
T: +48 32 731 68 53
E: magdalena.patryas@ksplegal.pl

Michał Wilk
Counsel
T: +48 32 731 68 50
E: michal.wilk@ksplegal.pl

KSP Legal & Tax Advice
ul. Chorzowska 150
40-101 Katowice

F: +48 32 731 68 51
E: kancelaria@ksplegal.pl

www.ksplegal.pl

www.taxblog.ksplegal.pl

Mamy nadzieję, że powyższa informacja będzie dla Państwa pomocna. Informacje te nie stanowią opinii prawnej ani porady. W celu uzyskania pełnych informacji lub porady prawnej, prosimy o kontakt. Jeżeli nie wyrażają Państwo zgody na przesyłanie dalszych newsletterów, prosimy o odesłanie tego maila na adres kancelaria@ksplegal.pl w treści wpisując słowo NIE.

© 2017 Wszystkie prawa zastrzeżone